

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Інститут людини

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

Інституту людини

Київського університету імені Бориса Грінченка

на 2018-2023 рр.

Київ - 2018

Вступ. Сучасний стан розвитку Інституту людини

Програма розвитку Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018-2023 роки (далі – Програма) є документом, що визначає цілі, завдання і напрями розвитку Інституту людини (далі – Інституту) Київського університету імені Бориса Грінченка (далі – Університету).

Програма ґрунтується на основних положеннях таких нормативних документів:

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про вищу освіту»;
- Статут Київського університету імені Бориса Грінченка;
- Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка;
- Корпоративний стандарт наукової діяльності співробітників Київського університету імені Бориса Грінченка;
- Положення «Про Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка».

У Програмі враховано основні положення Нової освітньої стратегії Київського університету імені Бориса Грінченка, програми переходу Інституту людини до нової якості освіти та основні засади наукової теми Інституту людини «Особистість в умовах суспільних трансформацій сучасної України».

Програма має таку структуру:

- I. Стратегічні цілі;
- II. Корпоративна культура;
- III. Розвиток персоналу;
- IV. Студентоцентризм;
- V. Якість освіти;
- VI. Дослідження;
- VII. Інноваційність;
- VIII. Інтернаціоналізація;
- IX. Управління розвитком;
- X. Відкритість;
- XI. Інфраструктура;
- XII. Механізми реалізації програми;
- XIII. Очікувані результати.

Сучасний стан розвитку Інституту

Інститут людини є структурним підрозділом Київського університету імені Бориса Грінченка, освітній процес відбувається за адресою: м. Київ, бул. І.Шамо, 18/2.

Роль і ціннісно-цільове призначення Інституту визначаються традиціями Київського університету імені Бориса Грінченка, нерозривним зв'язком з історією, сьогоденням і майбутнім міста Києва. Сьогодні Інститут – це один із сучасних науково-освітніх осередків, що забезпечує підготовку конкурентоспроможних висококваліфікованих фахівців за освітніми програмами:

1. 016 «Спеціальна освіта». Освітні рівні: перший (бакалаврський), другий (магістерський). Форма навчання: денна.
На першому (бакалаврському) рівні передбачені вибіркові спеціалізації: «Інклюзивна освіта» та «Психолого-педагогічна допомога дітям з аутизмом»; на другому (магістерському) рівні – «Спеціальна психологія».
2. 053 «Психологія». Освітні рівні: перший (бакалаврський), другий (магістерський). Форма навчання: денна.
Передбачена додаткова спеціалізація «Організаційна психологія».
3. 053 «Психологія», освітня програма «Практична психологія». Освітні рівні: перший (бакалаврський), другий (магістерський). Форми навчання: денна, заочна.
На першому (бакалаврському) рівні передбачені вибіркові спеціалізації: «Психологія розвитку» та «Психологія суспільних відносин»; на другому (магістерському) рівні – «Консультативна психологія» та «Дитяча психологія».
4. 231 «Соціальна робота». Освітні рівні: перший (бакалаврський), другий (магістерський). Форма навчання: денна.
На першому (бакалаврському) рівні передбачена спеціалізація: «Спеціальна психологія»; на другому (магістерському) рівні – «Соціальне адміністрування у громаді».
5. 231 «Соціальна робота», освітня програма «Соціальна педагогіка». Освітні рівні: перший (бакалаврський), другий (магістерський). Форми навчання: денна, заочна.
На першому (бакалаврському) рівні передбачена спеціалізація: «Практична психологія»; на другому (магістерському) рівні – «Неформальна освіта».

В Інституті людини реалізується Нова освітня стратегія підготовки фахівців соціальної сфери шляхом упровадження інноваційної моделі

підготовки на засадах практико орієнтованої системи навчання; підвищення якості освітнього процесу на основі компетентнісного підходу, створення умов для наскрізної практики у різних соціальних агенціях, неурядових та громадських організаціях, закладах освіти, охорони здоров'я м. Києва тощо.

Станом на 16.01.2018 року контингент студентів Інституту людини складає 939 осіб (692 – денна форма навчання, 247 – заочна). Науково-педагогічний і науковий склад Інституту становить 86 осіб, із них на постійній основі – 67 осіб та 19 за суміщенням. В Інституті людини працює нині 9 докторів наук, професорів та 52 кандидатів наук, доцентів. Якісний показник штатних науково-педагогічних працівників (доктори і кандидати наук, професори і доценти) становить 85%.

У структурі Інституту функціонують 4 кафедри (загальної, вікової та педагогічної психології, соціальної педагогіки та соціальної роботи, практичної психології, спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти) та Навчальний відділ. В Інституті створено навчально-методичний кабінет кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, який багато років поспіль працював у режимі ресурсного центру, у якому зібрана уся соціально-педагогічна та психологічна література, відеофільми, навчальні фільми для наукової, науково-методичної роботи викладачів та студентів. Для забезпечення практичної підготовки в Інституті людини функціонують центри компетентностей: арт-майстерня для студентів усіх спеціальностей, центр "Логотренажер" для студентів спеціальності «Спеціальна освіта», діагностико-консультаційний центр для психологів.

В Інституті функціонує аспірантура зі спеціальностей Соціальна робота та Психологія, докторантура зі спеціальності Психологія. Також в Інституті людини функціонують дві спеціалізовані вчені ради із правом проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних/психологічних наук за спеціальностями 13.00.05 – соціальна педагогіка та 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія.

I. Стратегічні цілі

1.1. Місія Інституту - забезпечення сталого динамічного розвитку Інституту людини як активного науково-освітнього центру професійної підготовки конкурентоспроможних висококваліфікованих фахівців, проведення наукових досліджень, реалізації соціальних ініціатив та проектів задля покращення якості життя, розвитку та зміцнення громади м. Києва.

1.2. Мета Інституту – утвердження Інституту людини як науково-освітнього центру практико орієнтованої професійної підготовки, що забезпечує становлення психічно і фізично здорового, високоінтелектуального, соціально адаптованого, творчого, конкурентоспроможного фахівця, який володіє необхідними компетентностями для успішної професійної діяльності на основі реалізації Нової освітньої стратегії Університету.

1.3. Завдання Інституту:

- Вдосконалення змісту і технологій освітніх послуг Інституту людини в галузі підготовки фахівців соціальної сфери, здатних успішно конкурувати на ринку праці, відповідати запитам працедавців, здійснювати професійну діяльність в умовах інтеграції України в європейське співтовариство;
- Підвищення соціальної та інвестиційної привабливості Інституту людини на ринку освітніх і наукових послуг;
- Удосконалення системи соціально-гуманітарної взаємодії, психолого-педагогічного супроводу і підтримки учасників освітнього процесу;
- Розвиток інноваційної та вдосконалення науково-дослідницької діяльності як необхідної умови якісної підготовки студентів, розкриття потенціалу професорсько-викладацького складу;
- Зміцнення і розвиток інформаційної та матеріально-технічної бази;
- Удосконалення ефективності управління Інститутом як освітнім та науковим осередком громади м. Києва;
- Розроблення та впровадження різновекторної системи профорієнтаційної роботи (загальноосвітні навчальні заклади, професійно-технічні навчальні заклади, органи управління освітою).

1.4. Принципи діяльності Інституту:

- Освітньо-наукова діяльність на засадах лідерства-служіння;
- Випереджаючий характер підготовки майбутніх фахівців на засадах системи навчання на дослідницькій основі;
- Інноваційність та орієнтація на нові освітні технології;
- Збалансованість теоретичної та практичної складових навчання з урахуванням напряму підготовки студентів;

- Відповідність освітніх послуг сучасним запитам особи, соціальних і професійних груп;
- Партнерська взаємодія учасників освітнього процесу;
- Підтримка і розвиток корпоративної культури.

II. Корпоративна культура

- 2.1. Продовження реалізації соціального проекту «З Києвом і для Києва» задля забезпечення позитивного іміджу Інституту, Університету у територіальній громаді м. Києва;
- 2.2. Проведення моніторингу впливу філософії лідерства-служіння на особистісний та професійний розвиток студентів (не менше одного разу на рік за допомогою спеціально-розробленої анкети);
- 2.3. Забезпечення соціально-гуманітарної взаємодії з метою формування духовності, громадянськості, професіоналізму і здатності студентів адаптуватися до динамічних соціальних умов через продовження роботи системи студентського наставництва, відновлення діяльності Школи успішного лідера;
- 2.4. Організація суспільно-значущої та волонтерської діяльності з метою формування соціальної активності всіх учасників освітнього процесу (продовження реалізації соціальних, волонтерських проектів, зокрема «Добровозик добра», «Подаруй дитині радість», «Збери дитину до школи», «Великодній кошик», волонтерська програма «Підтримане волонтерство» та благодійних ярмарків);
- 2.5. Продовжувати волонтерську співпрацю Інституту з державними, громадськими організаціями та благодійними фондами (ГО «Подаруй життя», БФ «Незалежна країна», ВГО «Волонтер», Центр допомоги інвалідам та особам з інтелектуальною недостатністю «Джерела», Центр трудової реабілітації для розумово відсталих інвалідів «Трамплін», Київський міський центр реабілітації дітей з інвалідністю, ВО «Let's do it Ukraine», Клуб «New Life» та ін.).

III. Розвиток персоналу

- 3.1. Створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі шляхом забезпечення взаємоповаги, взаємовимогливості та взаємовідповідальності.
- 3.2. Організація і проведення корпоративних заходів з командоутворення та стратегічного планування розвитку структурних підрозділів Інституту,

- зокрема щороку проводити цикл кафедральних методологічних семінарів із упровадження Нової освітньої стратегії та проведення одного виїзного Інститутського корпоративного моніторингового семінару;
- 3.3. Щоквартальне проведення методичних семінарів, тренінгів для професорсько-викладацького складу відповідно до їхніх професійних запитів та потреб (за результатами моніторингу потреб);
  - 3.4. Здійснення апробації наукових ідей та результатів досліджень шляхом участі у наукових конференціях, семінарах, майстер-класах, тренінгах, проектах національного та міжнародного рівня (для завідувачів кафедр, професорів – 2 виступи щороку, для доцентів, старших викладачів, викладачів – 1 виступ щороку);
  - 3.5. Публікація статей у наукових фахових виданнях, включених до затвердженого переліку МОН України та у журналах, що входять до провідних наукометричних баз даних (Web of Science, Scopus) (для завідувачів кафедр, професорів, доцентів – 2 статті щороку, для старших викладачів, викладачів – 1 стаття);
  - 3.6. Сприяння участі співробітникам Інституту у проходженні стажування з відривом від виробництва, у тому числі міжнародного (щороку подавати не менше двох заявок від Інституту для проходження стажування за кордоном);
  - 3.7. Захист кандидатських дисертацій викладачами та співробітниками, які у 2016 році вступили до аспірантури Університету та інших наукових установ;
  - 3.8. Сприяння вступу мотивованих випускників в аспірантуру Інституту, Університету;

IV. Студентоцентризм

- 4.1. Забезпечення організації соціально-гуманітарної взаємодії відповідно до інтересів і потреб студентів, специфіки та реальних можливостей Інституту й Університету;
- 4.2. Зміцнення студентського врядування в Інституті, налагодження роботи постійних комісій при студраді шляхом підтримки та розвитку студентських ініціатив;
- 4.3. Формування особистої відповідальності студентів за якість здобутої освіти;

- 4.4. Забезпечення інформаційної діяльності Студентської Ради (функціонування ІЛ-радіо та ВЛОГУ – Новини Інституту людини на каналі Ютуб);
- 4.5. Постійне розширення співпраці з громадськими та благодійними організаціями міста Києва, спрямованої на проведення спільних благодійних та волонтерських акцій;
- 4.6. Сприяння діяльності Школи успішного лідера для студентського активу;
- 4.7. Проведення студентами під час практик профорієнтаційних занять для старшокласників з презентацією Інституту та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців;
- 4.8. Охоплення профорієнтаційною роботою випускників коледжів Київської області;
- 4.9. Проведення спільних заходів зі студентами Університетського коледжу, надання їм можливості відвідувати відкриті лекції, тренінги в Інституті, користуватися послугами навчально-методичного кабінету кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;
- 4.10. Проведення заходів у межах соціального проекту «З Києвом і для Києва» на базі навчальних закладів (ЗОШ № 136, Гімназія ім. Тараса Шевченка № 109, ДВНЗ «Київський коледж легкої промисловості», Школа І-ІІІ ступенів № 36 імені С.П. Корольова, СШ № 285, Київський палац дітей та юнацтва, ЗОШ № 195 ім. В.І. Кудряшова, ліцей ім. М.М. Громова № 227, Ліцей «Наукова зміна» та ін.);
- 4.11. Залучення старшокласників до наукових, волонтерських заходів, які проводяться в Інституті.

V. Якість освіти

- 5.1. Проведення акредитації освітніх програм «Психологія», «Практична психологія», «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка», «Спеціальна освіта. Логопедія»;
- 5.2. Розширення та оновлення переліку спеціальностей і спеціалізацій, що отримують здобувачі першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів освіти в рамках ліцензованих освітніх програм та відкриття нових за умови обґрунтованої доцільності (розглянути можливість розширення підготовки фахівців зі спеціальності «Спеціальна освіта. Логопедія» за нозологіями та ліцензування спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», 229 «Громадське здоров'я»);

- 5.3. Забезпечення діяльності існуючих центрів компетентностей з метою реалізації Нової освітньої стратегії (Діагностико-консультаційний центр, Логопедичний центр «Логотренажер», Центр «Арт-майстерня»);
- 5.4. Активне використання в підготовці майбутніх фахівців різноманітних технологій навчання;
- 5.5. Розвиток навчання на дослідницькій основі (забезпечити технологіями та завдання дослідницького характеру не менше 25% дисциплін на першому освітньому рівні та 50% на другому);
- 5.6. Забезпечення всіх навчальних дисциплін електронними навчальними курсами;
- 5.5. Переорієнтація форм контролю навчальних досягнень студентів у профільних дисциплінах на захист розроблених ними проєктів, презентацій технології, методик тощо;
- 5.6. Залучення потенційних роботодавців до проведення лекційних та практичних занять, позааудиторних форм роботи, підсумкових атестацій;
- 5.7. Залучення провідних вітчизняних та іноземних науковців, практиків соціальної сфери до освітнього процесу (проведення лекцій, консультацій, тренінгів, майстер-класів тощо);
- 5.8. Розширення баз практики студентів в установах та організаціях різного типу державної та недержавної форм власності, зокрема доповнення баз практики установами та організаціями, у яких працюють випускники Інституту;
- 5.9. Формування професійних компетентностей на практичних заняттях в різних організаціях, установах, службах, зокрема створення майданчиків для проведення практичних занять на базі освітніх та соціальних установ (Центр всебічного розвитку «Крапля», ВГЦ «Волонтер», Центр соціально-психологічної реабілітації Дарницького району м. Києва, ГО «Маленький принц» та ін.);
- 5.10. Постійний моніторинг та оновлення навчально-методичного забезпечення на кафедрах;
- 5.11. Розширення зв'язків з провідними вищими навчальними закладами України (зокрема реалізація угоди про співпрацю з Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка);
- 5.12. Розширення міжнародних зв'язків з європейськими вищими навчальними закладами у рамках реалізації програми академічної мобільності;
- 5.13. Працевлаштування випускників у різних інституціях соціальної та освітньої сфери міста Києва;

- 5.14. Моніторинг сучасних запитів агенцій соціальної та освітньої сфери з метою постійного оновлення варіативної частини освітніх програм та систематичного доповнення каталогу додаткових освітніх послуг.

VI. Дослідження

- 6.1. Щорічна презентація діяльності наукових шкіл з психології, соціальної педагогіки / соціальної роботи, спеціальної освіти;
- 6.2. Продовження реалізації наукової теми Інституту «Особистість в умовах суспільних трансформацій сучасної України» (період реалізації: травень 2016 року – травень 2021 року) відповідно до плану;
- 6.3. Продовження реалізації наукових тем кафедр (період реалізації: травень 2016 року – травень 2021 року) відповідно до плану (кафедра практичної психології: «Інтеграційний потенціал особистісного та свідомісного становлення людини в умовах суспільних трансформацій»; кафедра загальної, вікової та педагогічної психології: «Соціально-психологічні практики розвитку людських ресурсів в суспільних інституціях»; кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти: «Корекційно-компенсаторна складова інтеграції дітей з особливим освітніми потребами в соціальне середовище»; кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи: «Соціальне становлення особистості в умовах суспільних трансформацій»);
- 6.4. Моніторинг та оцінка виконання наукової теми Інституту за розробленими критеріями (відповідно до плану реалізації наукової теми Інституту);
- 6.5. Подальше оприлюднення наукових досягнень студентів через власний студентський електронний збірник наукових праць «Наукові здобутки студентів Інституту людини» (два випуски в рік);
- 6.6. Створення спеціалізованого електронного наукового журналу «Психологія. Соціальна робота. Спеціальна освіта»;
- 6.7. Організація роботи наукових гуртків, проведення семінарів різних рівнів і форм за участю міжнародних експертів;
- 6.8. Розвиток академічної мобільності викладачів, аспірантів і студентів: короткотривалі стажування аспірантів у межах співпраці з Ріджент Університетом;
- 6.9. Підготовка грантових заявок для участі у рамкових міжнародних проектах (щороку подавати не менше однієї заявки від кафедри та від Інституту для участі у проектах, зокрема Еразмус+, Горизонт 2020, Вишеградський фонд);

- 6.10. Збільшення кількості патентів і свідоцтв авторського права (не менше двох свідоцтв щороку від кафедри);
- 6.11. Розвиток наукової колаборації професорсько-викладацького складу Інституту людини з іншими підрозділами Університету (проведення спільних семінарів, тренінгів, майстер-класів, ворк-шопів тощо).

VII. Інноваційність

- 7.1. Підтримка роботи навчально-методичного кабінету кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи у дистанційному форматі (он-лайн виконання замовлення, поширення інформації про нові надходження, розсилка на кафедри нової сканованої літератури);
- 7.2. Створення на базі навчально-методичного кабінету кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Проектного офісу для методичного супроводу, пошуку та написання грантових заявок відповідного напрямку.

VIII. Інтернаціоналізація

- 8.1. Запровадження викладання окремих фахових дисциплін англійською мовою (не менше однієї дисципліні на кожній магістерській програмі із поступовим збільшенням кількості);
- 8.2. Розширення взаємодії з провідними вченими зарубіжних країн, міжнародними організаціями, фондами з питань участі в міжнародних наукових проектах, реалізації спільних грантових заявок, академічної мобільності за програмою Еразмус+ KA1 (Сілезький університет, м. Чешин, Польща (The University of Silesia in Katowice), кафедра соціальної педагогіки; Остравський університет м. Острава, Чехія (University of Ostrava), Педагогічний факультет, кафедра соціальної педагогіки, Факультет соціальних досліджень, кафедра соціальної роботи, кафедра соціальних наук; Університет Миколаса Ромеріса м. Вільнюс, Литва (Mykolas Romeris University), Інститут едукології та соціальної роботи).

IX. Управління розвитком

- 9.1. Розроблення і реалізація програми фандрайзингу для матеріально-технічного забезпечення нових дисциплін, центрів компетентностей;

- 9.2. Забезпечення варіативності сертифікатних програм для студентів Університету та Інституту, представників громади Києва в рамках додаткових освітніх послуг (не менше двох сертифікатних програм щосеместру);
- 9.3. Забезпечення пропорційності та спільної відповідальності за прийняті рішення між адміністративним корпусом Інституту та Студентською Радою.

X. Відкритість

- 10.1. Оприлюднення на сторінках кафедр інформаційно-навчально-методичного забезпечення;
- 10.2. Інформування про діяльність Інституту на офіційному порталі та на сторінках соціальних мереж;
- 10.3. Популяризація у соціальних мережах професійно-орієнтованої, практичної діяльності Інституту, кафедр за різними напрямками.

XI. Інфраструктура

- 11.1. Розгляд можливості та потреби у збільшенні кількості кафедр для забезпечення професійно-педагогічної підготовки фахівців зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта. Логопедія» за нозологіями;
- 11.2. Створення семи нових Центрів компетентностей із сучасним оснащенням в умовах корпусу за адресою: бульв. І.Шамо, 18/2 та з перспективою переїзду в корпус за адресою: просп. П.Тичини, 17 (Центр інклюзивної освіти, Центр «Аутизм-академія», Тренерська студія, Центр соціальних технологій та інновацій, Корекційно-терапевтичний центр, Центр організаційного розвитку, Центр інноваційних психотехнологій);
- 11.3. Створення Ресурсного центру соціально-психологічного супроводу студентів з особливими освітніми потребами.

XII. Механізми реалізації програми

- 12.1. Організація суспільно-значущої діяльності студентів, викладачів та співробітників Інституту як складової їхньої соціальної активності;
- 12.2. Використання різних засобів моніторингу та стимулювання діяльності студентів і викладачів;
- 12.3. Розвиток матеріально-технічної бази Інституту;

- 12.4. Використання електронного інформаційного простору (сайт Університету, Інституту, соціальні мережі), засобів масової інформації;
- 12.5. Налагодження співпраці з структурними підрозділами Університету, вищими навчальними закладами, науковими установами, організаціями соціальної сфери, громадськими організаціями в Україні та за кордоном.

XIII. Очікувані результати

- 13.1. Відповідність показників діяльності Інституту міжнародним, європейським і вітчизняним стандартам якості освіти;
- 13.2. Підготовка конкурентоспроможних фахівців соціальної сфери з високим рівнем загальних, фахових компетентностей та ключових навичок, якими повинен володіти успішний фахівець у 2020 році відповідно до рекомендацій Всесвітнього економічного форуму (Швейцарія, Давос, 2016р.);
- 13.3. Пріоритетність вибору Інституту абітурієнтами серед інших вищих навчальних закладів м. Києва та України;
- 13.4. Інтеграція Інституту в міжнародний освітній та науковий простір;
- 13.5. Налагодження активної взаємодії з різними інституціями громади м. Києва.